

CO₂-management- en reductieplan

2018 - 2019

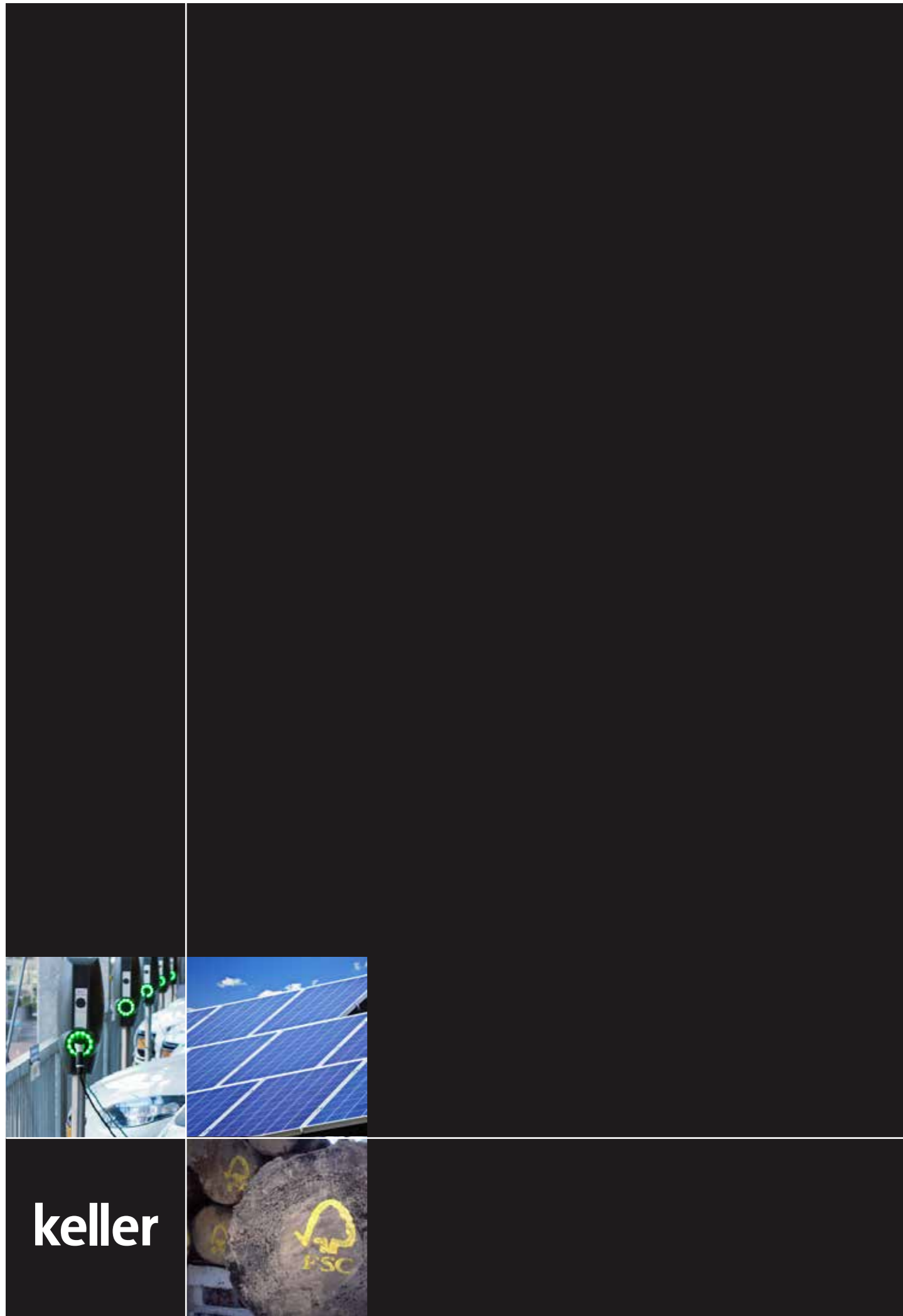
Conform de eisen van de CO₂-Prestatieladder Niveau 3 Handboek 3.0

Auteur:
Sjoerd Gombert - Coördinator Kwaliteit en Milieu

keller

Inhoud

1	Inleiding en verantwoording	4	5	CO₂-reductieplan	13
1.1	Leeswijzer	4	5.1	Energiebeoordeling	13
			5.1.1	Identificatie grootste verbruikers	13
2	Beschrijving van de Organisatie	5	5.1.2	Controle op inventarisatie van emissies	13
2.1	Beleidsverklaring	5	5.1.3	Trends in energieverbruik en voortgang CO ₂ -reductie	13
2.2	Statement bedrijfsgrootte	5	5.1.4	Voorgaande energiebeoordelingen	13
			5.1.5	Verbeterpotentieel	13
3	Emissie-inventaris rapport	6	5.2	Vergelijking met sectorgenoten	14
3.1	Verantwoordelijke	6	5.3	Hoofddoelstelling	14
3.2	Basisjaar en rapportage	6	5.3.1	Scope 1 Subdoelstelling brandstof	14
3.3	Afbakening	6	5.3.2	Scope 2 Subdoelstelling elektra	14
3.4	Directe en indirecte GHG emissies	7	5.3.3	Scope 2 Subdoelstelling verkeer	14
3.4.1	Het referentiejaar 2015	7	5.4	Maatregelen reductieplan	15
3.4.2	Berekende GHG emissies	8			
3.5	Vergelijk	9	6	Stuurcyclus	17
3.6	Verschil t.o.v. het aantal kasten	9	7	TVB Matrix	18
3.6.1	Verbranding restafvalhout	10	8	Energiemanagement actieplan	19
3.6.2	GHG verwijderingen	10	9	Communicatieplan	21
3.6.3	Uitzonderingen	10	9.1	Externe belanghebbenden	21
3.6.4	Belangrijkste beïnvloeders	10	9.2	Interne belanghebbenden	21
3.6.5	Toekomst	10	9.3	Projecten met gunningvoordeel	21
3.6.6	Significante veranderingen	10	9.4	Communicatieplan	22
3.7	Kwantificeringsmethoden	10	10	Participatie initiatieven	23
3.8	Emissiefactoren	10	10.1	Actieve deelname	23
3.9	Onzekerheden	11	10.2	Sector- en keteninitiatieven	23
3.10	Verificatie	11	10.3	Lopende initiatieven	24
3.11	Rapportage volgens ISO 14064-1	11			
4	Energie meetplan	12			
4.1	Planning meetmomenten	12			
4.2	Vestiging en wagenpark	12			

1. Inleiding en verantwoording

Keller Keukens levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Deze opdrachtgevers zijn voornamelijk woningbouwcoöperaties en bouwbedrijven.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

- A. Inzicht**
Het opstellen van een onomstreden CO₂ footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.
- B. CO₂-reductie**
De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.
- C. Transparantie**
De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂ footprint en reductiedoelstellingen.
- D. Deelname aan initiatieven (in sector of keten) om CO₂ te reduceren.**

Keller Keukens heeft sinds april 2018 een CO₂-Bewust certificaat, niveau 3. Dit certificaat is uitgegeven door de Kiwa met certificaatnummer CO2-K97544/01B.

Emissie-inventaris

Dit rapport richt zich op alle invalshoeken van de CO₂-Prestatieladder. In dit rapport wordt de emissie-inventaris van 2019 besproken. De CO₂ footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1 "quantification and reporting of green house gas emissions and removals". In dit rapport wordt de CO₂ footprint gerapporteerd volgens § 7.3.1 van deze norm. In het laatste hoofdstuk is hiertoe een kruistabel opgenomen.

In de rapportage voor de CO₂-Prestatieladder wordt er onderscheid gemaakt tussen de scope 1, 2 en 3. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol. De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen plaatst business travel en personal cars for business travel in scope 2, in plaats van scope 3. Omdat deze rapportage voor de CO₂-Prestatieladder van de SKAO is, worden de scope 1 en scope 2 categorieën van de SKAO aangehouden.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter bewijsvoering van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energie meetplan	2.C.2
Hoofdstuk 5: CO ₂ -reductieplan	2.A.3 en 3.B.1
Hoofdstuk 6: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 7: TVB-Matrix	2.C.2
Hoofdstuk 8: Energiemanagement actieplan	3.B.2
Hoofdstuk 9: Communicatieplan	2.C.3
Hoofdstuk 10: Participatie sector- en keteninitiatief	3.D.1 en 3.D.2

2. Beschrijving van de organisatie

Hieronder volgt een korte beschrijving van de organisatie. Verdere informatie is te vinden op de website: www.kellerkeukens.nl

Keller Keukens is onderdeel van DKG. Keller Keukens produceert keukens voor de particuliere én zakelijke markt. Het hoofdkantoor zit in Bergen op Zoom. De organisatie heeft meer dan 400 medewerkers.

Missie / visie

Wat ons elke dag drijft is het bereikbaar maken van mooie keukens. Mooie keukens bereikbaar maken, daar staan wij elke dag voor op. We voelen ons persoonlijk betrokken. Dat is onze drive. Mooie keukens maken is niet zo'n uitdaging. Mooie, bereikbare keukens daarentegen wel. Dat haalt het allerbeste in ons boven. Bereikbaar én mooi. Mooi is voor iedereen anders. Mooi is persoonlijk. Daarom bieden we zoveel mogelijk keuzes in stijlen, kleuren en afwerking. Zo maken wij mooi persoonlijk.

Kwaliteit, Arbo en Milieu

Keller Keukens is sinds 1 april 2018 ISO 9001:2015 en ISO 14001:2015 gecertificeerd. Met CO₂-reductie is Keller Keukens al een aantal jaren bezig. Er zijn diverse energiebesparende maatregelen genomen in de keukenfabriek en het leasebeleid is aangepast. Bekijk het volledige MVO verslag op mvo.kellerkeukens.nl

2.1 Beleidsverklaring

Keller Keukens staat voor mooi, bereikbaar, persoonlijk en alert. Dit zijn niet alleen merkwaarden, ze begeleiden ons in alle beslissingen die wij nemen. Ook als het gaat om het milieu. Immers, we willen nog decennia lang kunnen genieten van de natuur en deze mooi houden voor volgende generaties. Om die reden is MVO een van onze strategische speerpunten. Alleen op die manier kunnen wij de juiste balans bereiken tussen People, Planet en Profit.

2.2 Statement bedrijfsgrootte

De totale CO₂-uitstoot in 2019 van DKG bedraagt 8.030 ton CO₂. DKG valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie Middelgroot bedrijf.

	Diensten ¹²	Werken / leveringen
Klein bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar
Middelgroot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan (>) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1 | Indeling in klein, middelgroot of groot bedrijf volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0.

3. Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

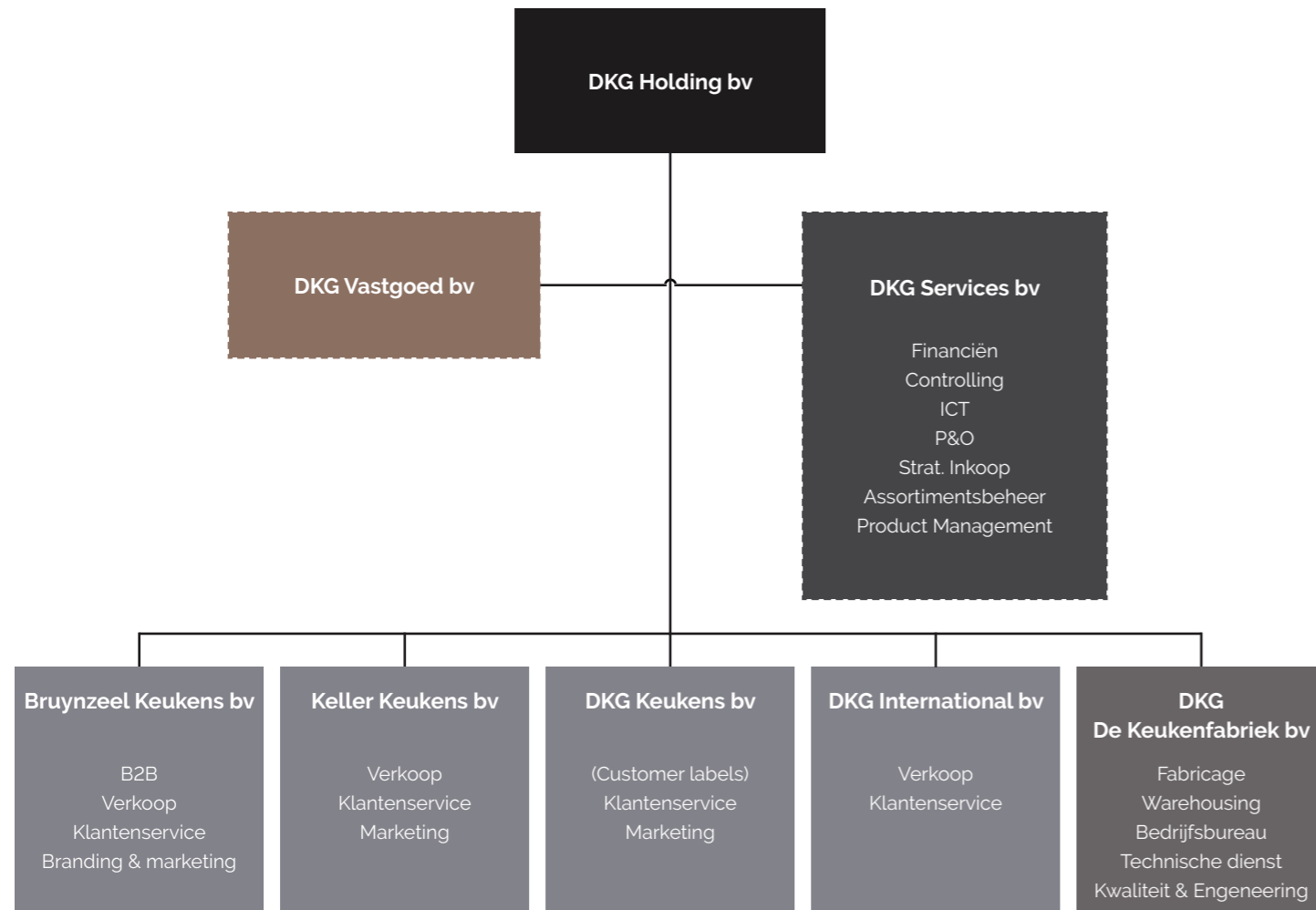
De verantwoordelijke voor de stuurcyclus CO₂-reductie alsmede alle activiteiten die hieraan gekoppeld zijn, zoals het behalen van de doelstellingen, is Sjoerd Gombert onder supervisie van COO DKG Holding Toine van Rooij. Hij rapporteert rechtstreeks aan de directie.

3.2 Basisjaar en rapportage

Dit rapport betreft het jaar 2019; het referentiejaar voor de CO₂-reductiedoelstellingen is het jaar 2015. Het referentiejaar 2015 is gekozen omdat dit het jaar is dat er inzicht is gebracht in de CO₂ emissies.

3.3 Afbakening

Alle activiteiten van DKG Holding BV worden meegenomen in dit rapport met uitzondering van DKG Vastgoed. Deze entiteit is uitgesloten. De CO₂-Prestatieladder is namelijk niet relevant voor deze entiteit omdat de CO₂ emissies via de andere entiteiten gemeten en geregistreerd worden.

3.4 Directe en indirecte GHG emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG emissies toegelicht.

3.4.1 Het referentiejaar 2015

Scope 1	Omvang	Eenheid	Conversiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	64.535	m ³	1.887	122
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	196.571	liters	3.230	635
Brandstofverbruik wagenpark (LPG)	0	liters	1.806	0
Brandstofverbruik (benzine)	112.925	liters	2.740	309
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel)	0	liters	3.230	0
Propaan	0	m ³	1.725	0
Brandstofverbruik huur (diesel)	0	liters	3.230	0
Brandstofverbruik huur (LPG)	0	liters	1.806	0
Brandstofverbruik huur (benzine)	0	liters	2.740	0
Koudemiddelen	0	kg	n.v.t.	0
Totaal scope 1				1.066
Scope 2	Omvang	Eenheid	Conversiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - grijs	10.081.040	kWh	649	6.543
Elektraverbruik - groen	0	kWh	0	0
Verwarmingsketel	72.335	GJ	23.060	1.668
Zakelijke km privé-auto's	110.365	km's	220	24
Vliegreizen < 700	0	km's	297	0
Vliegreizen 700 - 2500	48.100	km's	200	10
Vliegreizen > 2500	207.360	km's	147	30
Totaal scope 2				8.275
Totaal scope 1 en 2				9.341

3.4.2 Berekenende GHG emissies

De directe en indirecte GHG emissies over 2019 worden onderstaand gepresenteerd:

Scope 1	Omvang	Eenheid	Conversiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	72.820	m ³	1.884	137,2
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	151.196	liters	3.230	488,4
Brandstofverbruik wagenpark (LPG)	0	liters	1.806	0
Brandstofverbruik (benzine)	130.681	liters	2.740	358,1
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel)	1.485	liters	3.230	4,8
Propan	0	m ³	1.725	0
Brandstofverbruik huur (diesel)	0	liters	3.230	0
Brandstofverbruik huur (LPG)	0	liters	1.806	0
Brandstofverbruik huur (benzine)	0	liters	2.740	0
Koudemiddelen	0	kg	n.v.t.	0
Totaal scope 1				988,4

Scope 2	Omvang	Eenheid	Conversiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - grijs - grootzakelijk	10.914.443	kWh	556	6.068,4
Elektraverbruik - grijs - overig	0	kWh	556	0
Elektraverbruik - groen - grootzakelijk	11.909.710	kWh	75	819
Elektraverbruik - groen - overig	0	kWh	0	0
Verwarmingsetel	58.183	GJ	15.300	890,2
Zakelijke km priveauto's	123.301	km's	220	24,0
Vliegreizen < 700	18.017	km's	297	5,4
Vliegreizen 700 - 2500	72.420	km's	200	14,5
Vliegreizen > 2500	187.751	km's	147	27,6
Totaal scope 2				6.151,9
Totaal scope 1 en 2				8.030,5

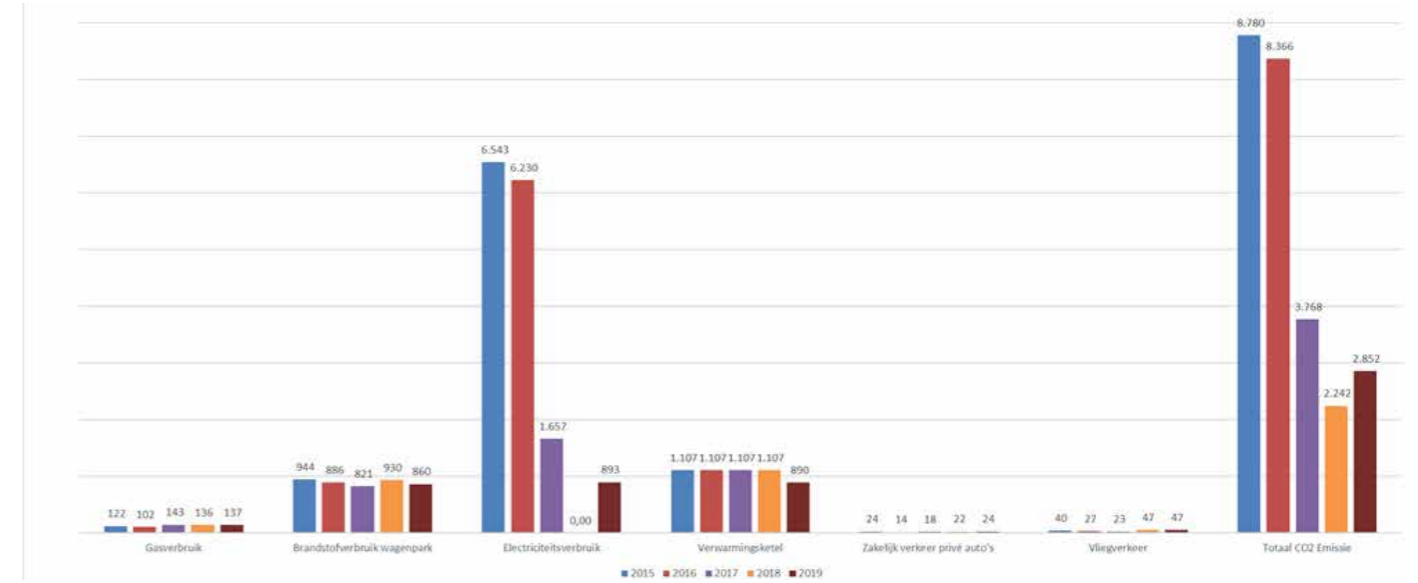
Note:
 Door een administratieve fout hebben wij voor het jaar 2019 geen biomassa uit Nederland ingekocht, maar biomassa uit Europa. Vanuit de CO₂-prestatieladder word dit gezien als volledig grijze stroom i.p.v. biomassa. Dit verklaart de piek in onze CO₂-uitstoot in 2019. Om CO₂-neutraal te blijven, heeft DKG Groep extra gecompenseerd via Climate Neutral Group. Vanaf 01-01-2020 gebruiken wij weer volledig groen stroom met Garantie van Oorsprong, goedgekeurd door Stichting Milieukeur (SMK). De verdeling tussen kantoren en productie is nog niet volledig inzichtelijk. De verdeling van het gas en elektra is ingeschat op 10% door de kantoren en 90% door de productie. De verdeling van de CO₂-uitstoot is dan als volgt:

Verdeling kantoor en productie	Kantoor/winkels	Productie
Verwarming gas/verwarmingsetel	226,2	801,3
Brandstofverbruik	875	
Elektraverbruik	608	5.472
Vliegreizen	47	
Totaal	1.756,2	6.273,3

3.5 Vergelijk

CO₂-emissie DKG

2015 - 2019

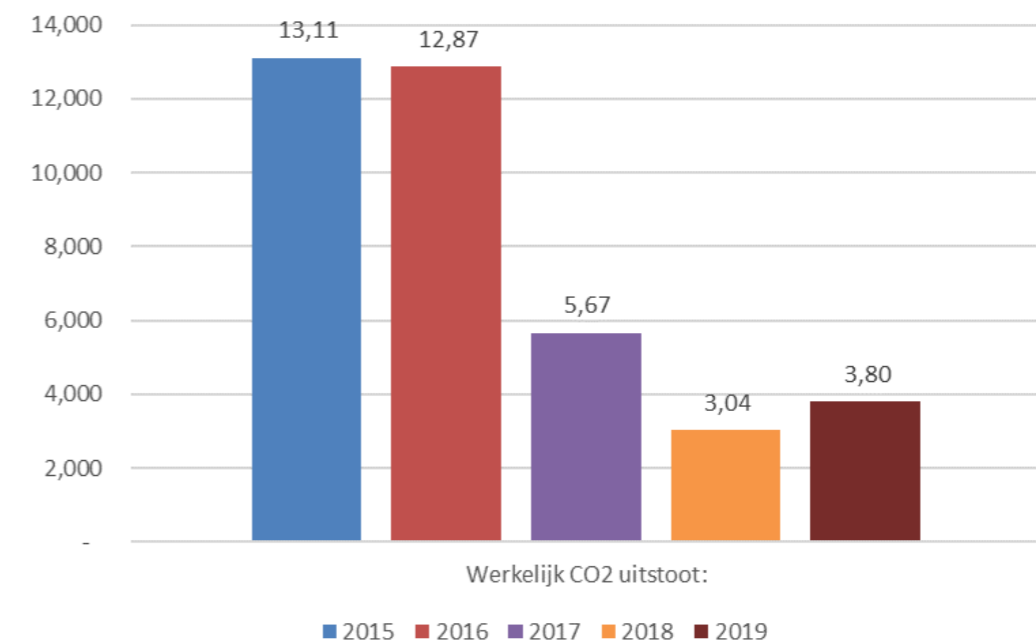

3.6 Verschillen opzichte van het aantal kasten

	2015 (ref. jaar)	2016	2017	2018	2019	verschil 2019 - 2018
Hoeveelheid kasten	669.504	650.115	664.605	738.619	731.736	-0,93%
CO ₂ -uitstoot per kast (in gram)	13,11	12,87	5,67	3,04	10,97	+ 361%
Totale uitstoot	8.780	8.366	3.768	2.242	8.030	+ 358%

** note: van 01-04-17 tot 31-12-18 is stroom groen ingekocht, in 2019 is grijze stroom ingekocht. Vanaf 01-01-20 wordt er weer groene stroom met Garantie van Oorsprong ingekocht. Dit verklaart de enorme daling in CO₂ uitstoot per kast in 2018 en de stijging in 2019.

CO₂-uitstoot in gram per keukenkast

3.6.1 Verbranding restafvalhout

De Keukenfabriek wordt verwarmd door een verwarmingsketel waarin het restafvalhout vanuit de keukenproductie wordt gestookt.

3.6.2 GHG verwijderingen

De CO₂-uitstoot over 2019 is achteraf door DKG Groep gecompenseerd via de initiatieven Trees for All en de Climate Neutral Group. Certificaten hiervan zijn beschikbaar bij DKG Groep. Deze compensatie is niet meegenomen in de CO₂ footprint omdat deze is uitgesloten binnen het CO₂-Prestatieladder Handboek.

Het elektriciteitsverbruik wordt vanaf 01-04-2017 tot en met 31-12-2018 groen ingekocht door middel van groene stroom uit Nederland. Garanties van Oorsprong zijn hiervoor beschikbaar bij DKG. Per 01-01-2019 is het elektriciteitsverbruik afkomstig uit biomassa uit Europa en dat staat gelijk aan grijze stroom voor de CO₂-prestatieladder.

3.6.3 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

3.6.4 Belangrijkste beïnvloeders

Binnen DKG zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

3.6.5 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor de jaren 2016 tot en met 2019. Helaas is de totale CO₂ uitstoot niet gedaald tot onder de 3.000 ton CO₂, zoals verwacht. Deze stijging heeft alles te maken met het inkopen van grijze stroom in 2019.

Het doel voor de periode 2020 – 2022 is significante reductie ten opzichte van het voorgaande jaar. Met name door inkoop van volledig groene stroom, verduurzaming van het leasewagenpark, de showrooms en de biomassa-installatie zullen voor reductie zorgen.

Met de uitbreiding van het aantal zonnepanelen zal DKG Groep meer in eigen energie kunnen voorzien, dan de 350.000kWh die nu jaarlijks opgewekt wordt.

3.6.6 Significante veranderingen

Zoals in hoofdstuk 3 beschreven geldt 2015 als basisjaar. De voortgang van de reductie in CO₂-uitstoot zal beschreven worden in het CO₂ reductieplan.

3.7 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een voor DKG op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂-uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. Hierbij zijn de actuele emissiefactoren van de website co2emissiefactoren.nl gehanteerd.

In hoofdstuk 4 van het CO₂ Management Plan van DKG Holding wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.8 Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van DKG over het jaar 2019 zijn de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.0 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies. Alle gebruikte emissiefactoren zijn opgenomen in de berekening van de CO₂ footprint. De emissiefactoren van DKG zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.0. Voor de berekening van de CO₂ footprint van 2016 zijn emissiefactoren gebruikt van januari 2020.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

Voor de verwarmingsketel is de directe conversiefactor voor een afvalverbrandingsoven als uitgangspunt gehanteerd.

Warmtelevering	Eenheid	Kg CO ₂ /eenheid (WTW)			Bron	Toelichting
		Totaal	Conversie (direct)	Productie (indirect) brandstoffen		
STEG-centrale	GJ	35,97	32,53	3,44	[25]	
Afvalverbrandingsinstallatie	GJ	26,49	23,05	3,44	[25]	
Geothermie	GJ	25,05	23,41	1,65	[25]	
Biomassa (pellets)	GJ	25,82	15,30	10,52	[25]	1
Restwarmte met bijstook	GJ	21,53	20,63	0,90	[25]	1
Restwarmte zonder bijstook	GJ	8,80	7,90	0,90	[25]	1

De biomassa-installatie draait niet op vol vermogen. Vanwege de zachte winters en voor- en najaar verstoken we minder afvalhout. Het vermogen is teruggeschroefd van 2,3MW per uur naar 1,85MW per uur. Dit zorgt voor een daling van de CO₂-uitstoot.

Door isolatie van het dak van de fabriekshal in Q3-2020 zal het vermogen van de biomassa-installatie nog verder teruggeschroefd gaan worden.

3.9 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering.

3.10 Verificatie

De emissie-inventaris van DKG is niet geverifieerd.

3.11 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 7. In Tabel 2 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1	§ 7.3 GHG report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	2
	B	Person responsible	3.1
	C	Reporting period	3.2
4.1	D	Organizational boundaries	3.3
4.2.2	E	Direct GHG emissions	3.4
4.2.2	F	Combustion of biomass	3.4
4.2.2	G	GHG removals	3.4
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	3.4
4.2.3	I	Indirect GHG emissions	3.4
5.3.1	J	Base year	3.2
5.3.2	K	Changes or recalculations	3.4
4.3.3	L	Methodologies	3.5
4.3.3	M	Changes to methodologies	3.6
4.3.5	N	Emission or removal factors used	3.6
5.4	O	Uncertainties	3.7
	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.9
	Q	Verification	3.8

Tabel 2 | Kruistabel ISO 14064-1

4. Energie meetplan

Het energie meetplan bevat een aantal vaste onderdelen voor het up-to-date houden van het CO₂-managementsysteem. Het plan is opgezet om te zorgen dat het gehele CO₂-reductiesysteem voldoet aan de eisen van ISO50001, ISO 14064-1 en ervoor te zorgen dat gedurende het jaar continue verbetering plaatsvindt.

Sjoerd Gombert heeft de documentatie, welke betrekking heeft op het CO₂ beleid, in beheer. Hij draagt zorg voor het juist archiveren en het versiebeheer van de documenten. Hierdoor zijn de meest actuele versies altijd beschikbaar en kunnen oudere versies eenvoudig achterhaald worden. Het beleid is om een archief aan te maken met oudere versies en deze twee jaar te bewaren. Dit geldt tevens voor de website.

4.1 Planning meetmomenten

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een plan opgesteld. In de onderstaande tabel is te zien wanneer energiefactoren gemeten worden en door wie en waar de informatie verkregen kan worden. De wijze waarop de verbruiken worden gemeten is de meest haalbare wijze, waarbij rekening wordt gehouden met het doel waarvoor de gegevens worden verzameld en de mate van detaillering die nodig is. De verantwoordelijke persoon voor het verzamelen van de gegevens is daarom op de hoogte van de wijze waarop deze gegevens in de emissie-inventaris verwerkt worden.

4.2 Vestiging en wagenpark

Scope 1 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Gasverbruik (in m ³ aardgas)	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Inkoopafdeling rapporteert de gegevens per 1 januari en 1 juli.
Brandstofverbruik materieel en auto's (in liters benzine, diesel & LPG)	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Standaard rapportages zijn ingesteld door HR zodat snel de kilometers en liters per auto inzichtelijk zijn.

Scope 2 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik (in kWh)	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Inkoopafdeling rapporteert de gegevens per 1 januari en 1 juli.
Verwarmingketel	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Deze ketel draait het hele jaar op vol vermogen.
Zakelijke km privé auto's	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Standaard rapportages zijn ingesteld door HR zodat snel de kilometers en liters per auto inzichtelijk zijn.
Vliegkilometers	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Geboekte vliegreizen worden bijgehouden door DKG International zelf, overige door de directiesecretaresse.

5. CO₂-reductieplan

Dit hoofdstuk is ter onderbouwing van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO2-Prestatieladder
Hoofdstuk 5.1: Energiebeoordeling	2.A.3
Hoofdstuk 5.1: Grafiek Voortgang CO ₂ -reductie	3.B.1
Hoofdstuk 5.2: Vergelijking sectorgenoten	3.B.1
Hoofdstuk 5.3: Hoofddoelstelling	3.B.1
Hoofdstuk 5.4: Maatregelen reductieplan	3.B.1

5.1 Energiebeoordeling

5.1.1 Identificatie grootste verbruikers

De 80% grootste emissiestromen in 2019 van DKG zijn:

- Elektraverbruik 45%
- Brandstofverbruik Wagenpark 43%

5.1.2 Controle op inventarisatie van emissies

Een onafhankelijke controle op de emissie-inventarisatie is uitgevoerd op 27-2-2019, door Nick van Moerkerk (Adviseur bij de De Duurzame Adviseurs). Hierbij is geconstateerd dat de inventarisatie juist en volledig is.

5.1.3 Trends in energieverbruik en voortgang CO₂-reductie

De totale CO₂- uitstoot is in 2019 ten opzichte van 2015 met 16% gedaald, terwijl het aantal geproduceerde kasten fors gestegen is (stijging van >10% ten opzichte van het aantal kasten in 2015).

Deze reductie is het resultaat van ons moderne machinepark, led-verlichting in de gehele productie en door de biomassa-installatie op minder vermogen te laten draaien.

Het leasewagenbeleid dat in november 2017 geformuleerd is om het brandstofverbruik significant te reduceren, is zichtbaar. Het brandstofverbruik is 7,5% lager dan 2018, ondanks uitbreiding van het wagenpark.

Naar verwachting zal het brandstofverbruik de komende jaren nog verder dalen, nu alleen nog maar gekozen kan worden voor een vol-elektrische leaseauto.

5.1.4 Voorgaande energiebeoordelingen

Dit is de eerste energiebeoordeling die uitgevoerd is.

5.1.5 Verbeterpotentieel

Voor de huidige energiebeoordeling is het gas- en elektra verbruik op jaarbasis in kaart gebracht. Voor de uitstoot van de verwarmingsketel is de aannahme gedaan dat deze continue op vol vermogen brandt. Dit is in de praktijk ook het geval geweest tot 2019.

Sinds 2019 kunnen we aantonen op welk vermogen de verwarmingsketel brand.

Kilometerstanden worden (op een paar uitzonderingen na) over het algemeen goed bijgehouden. Het zakelijk verkeer met privé auto's moet gemonitord blijven worden. Ook de vliegreizen worden goed geregistreerd. Verbetering in inzicht is dus niet nodig.

Door opnieuw groene stroom in te kopen voor het 2020 voor ons elektragebruik kan het overgrote deel van de CO₂-uitstoot weggenomen worden. Dit is dan ook de voornaamste reden dat de CO₂-uitstoot in 2019 fors is gestegen ten op zichte van de CO₂-uitstoot 2018.

Verdere reductie is mogelijk door verschillende energiebesparende maatregelen uit te voeren, onder andere door isolatie van het gebouw en door extra zonnepanelen neer te leggen. In Q4-2019 is opdracht gegeven voor het isoleren van het dak van De Keukenfabriek. Naar verwachting zullen de (fysieke) werkzaamheden hiervoor eind Q2-2020 gestart worden. Het aantal zonnepanelen wordt uitgebreid tot een totaal van 8.000 stuks. Deze maatregelen zijn opgenomen in het CO₂-reductieplan (zie ook paragraaf 5.4).

5.2 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren. DKG schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als vooruitstrevend vergeleken met sectorgenoten. Dit op grond van de maatregelen die al doorgevoerd zijn genoemd in paragraaf 5.1.3 en de genomen maatregel om per 1 april 2017 over te stappen naar groene stroom.

Enkele voorbeelden van sectorgenoten (productiebedrijven) die in het bezit zijn van het CO₂-Prestatieladder Certificaat hebben de volgende doelstellingen:

- Elektrotechnische Industrie ETI B.V. heeft als doel gesteld om 25% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren.
- Siemens Nederland N.V. De doelstelling van Siemens Nederland om in 2020 vijftig procent te besparen op het eigen energieverbruik en CO₂-emissie ten opzichte van het basisjaar 2014, in lijn met de Siemens AG doelstellingen om klimaatneutraal te opereren in 2030.

5.3 Hoofddoelstelling

DKG heeft als doel gesteld om in de komende vier jaar, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstellingen DKG

DKG wil in 2019 ten opzichte van 2015 minimaal 70% minder CO₂ uitstoten.

Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan het aantal geproduceerde keukenkasten. Op basis van de behaalde resultaten in 2019 kan geconcludeerd worden dat de doelstelling niet gehaald is. De totale CO₂-reductie bedraagt 16%.

De individuele scope doelstellingen zijn deels gehaald. Op scope 1 is een reductie van 16% gerealiseerd en op scope 2 een reductie van 17%.

De individuele scope doelstellingen zijn wel gehaald. Op scope 1 is een reductie van 15% gerealiseerd en op scope 2 een reductie van 79%.

Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen als volgt:

- Scope 1: 10% reductie in 2019 ten opzichte van 2015
- Scope 2: 75% reductie in 2019 ten opzichte van 2015

De doelstellingen voor de periode 2020-2022 zijn als volgt gespecificeerd:

Scope 1 en 2 doelstellingen DKG

DKG Holding wil in de periode 2020 - 2022 ten opzichte van 2015 minimaal 80% minder CO₂ uitstoten.

Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen als volgt:

- Scope 1: 17% reductie in 2020 ten opzichte van 2015
- Scope 2: 75% reductie in 2020 ten opzichte van 2015

5.3.1 Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark

Om reductie op brandstofverbruik te halen, zullen doelstellingen gezet worden op de servicebussen. Dit is ingeschat op ongeveer 10% reductie in de komende drie jaar. Deze reductie wordt gerelateerd aan het totaal aantal auto's in het wagenpark. Er is een nieuw autobeleid geformuleerd door HR 'Van fossiel naar volledig elektrisch in 2020. Dit is reeds geïmplementeerd en gecommuniceerd.

5.3.2 Scope 2 | Subdoelstelling elektraverbruik

Door de inkoop van echt groene stroom wordt de CO₂ uitstoot van het elektraverbruik verminderd met 100%.

5.3.3 Scope 2 | Subdoelstelling zakelijk (vlieg)verkeer

Om het aantal afgelegde kilometers met privéauto's en het vliegverkeer terug te dringen, is beleid geformuleerd. Het zakelijk gebruik van privéauto's wordt al zo veel mogelijk geminimaliseerd in de autoregeling, daarom is er geen reductiedoelstelling geformuleerd.

Er zijn internationale groeiambities binnen DKG, met dit in het achterhoofd is het niet realistisch om een reductiedoelstelling op te nemen ten aanzien van vliegverkeer.

5.4 Maatregelen reductieplan

In onderstaande tabel worden de maatregelen van het huidige reductieplan weergegeven.

Maatregel	Verantwoordelijke	Planning
Maatregel 1: Inkopen van groene stroom	Strategische Inkoop/Facilitair	April 2017 afgerond
Maatregel 2: Onderzoeken en uitvoeren energiebesparing. In 2017 is er een Energie Audit uitgevoerd conform de EED wetgeving. Dit heeft nieuwe inzichten opgeleverd die opgenomen zijn in deze rapportage.	Coördinator Kwaliteit & Milieu Facilitair	Doorlopend
Maatregel 3: Isolatie gevels en dak van een deel van de fabriek	Directie	Start Q4 2019
Maatregel 4: Onderzoek naar energieopwekking • Plaatsing tot 8.000 zonnepanelen	Manager TD	Start Q4 2019
Maatregel 5: Ledverlichting in de fabriek (in uitvoering vanaf Q1 2019)	Directie	Q3 2019
Maatregel 6: Slimme verlichtingstechnieken in de fabriek	Directie	Bijna gereed
Maatregel 7: Optimalisatie klimaatinstallaties en energie management kantoren (energiemonitoring en energiebeheer)	Manager Kwaliteit en Engineering	Huisvesting 2.0
Maatregel 8: Vervanging halogeenverlichting winkels door ledverlichting (i.o. verhuurders en/of bij vervanging)	Projectleider Bouw en Beheer/Winkelbouw	Eind 2019 eigen verkooppunten
Maatregel 9: Sturen op CO ₂ -uitstoot wagenpark: 'Van fossiel naar volledig elektrisch in 2020'	Directie/HRM	Gereed
Gemiddelde CO ₂ -uitstoot van 106 gram/km in 2018 naar 95 gram/km in 2019		
Maatregel 10: Stimuleren zuinig rijden en gebruik van openbaar vervoer	Directie/HRM	Doorlopend
Maatregel 11: Perscontainer voor papier --> vermindering van 12 transportbewegingen per jaar naar 6 transportbewegingen	Coördinator Facilitair	Gereed
Maatregel 12: Uitbreiden bewegingsdetectie (energiezuinige) verlichting van 4 naar 6 plekken	Technische Dienst	Q4 2020
Maatregel 13: 2 nieuwe kartonverpakkingsmachines Afvalreductie en 85% minder stroomverbruik	Manager Warehouse	Gereed
Maatregel 14: IE4 motoren persluchtvoorziening (besparen 3 - 10%) en Rittal Blue E schakelkasten (eveneens een besparing van 3 - 10%)	Technische Dienst	Gereed
Maatregel 15: Energiezuige Blue e wandmontagekoelaggregaten in schakelkasten zagerij	Technische Dienst	Gereed
Maatregel 16: slimmer inzetten # FTE bij rompenreductie waardoor productiviteit verhoogd is	Productie	Gereed
Maatregel 17: herinrichting magazijn waardoor minder transportbewegingen nodig zijn	Logistiek	Gereed

Overige maatregelen op het gebied van duurzaamheid zijn:

Maatregel	Planning
Behalen MVO Prestatieladder certificaat niveau 4	Gereed
Behalen CO ₂ -Prestatieladder certificaat niveau 3	Gereed
Invulling geven aan het MVO beleid door o.a.: <ul style="list-style-type: none"> • Grondstoffengebruik onder de loep nemen • Meer en nog betere afvalscheiding: van afvalstroom naar waarde stroom • Gedragscode leveranciers uitbreiden (ook wat betreft CO₂-uitstoot) • Social Return inzetten • Natuursteenconvenant ondertekenen (arbeidsomstandigheden) • Verduurzaming product 	Continu
Invulling geven aan The Natural Step methodiek	Gereed
Productcertificering volgens nieuwe norm Stichting Milieukeur (SMK)	Gereed
Uitbreiding productcertificering (Milieukeurcertificaat)	Q4 2020
Business case circulaire keuken	Gereed
Inschrijving Grondstoffenakkoord	Gereed
Soll/kann delen: efficiënter gebruik grondstofplaten, beoogde reductie van 5%	Gereed
Uitbreiding faciliteiten elektrisch wagenpark	Doorlopend
Productontwikkeling volgens MVO principes (volledige breedte assortiment) # concrete onderwerpen per jaar	Doorlopend
Onderzoek doen naar "postcoderoos" --> mogelijke uitbreiding van # zonnepanelen Besluit om uit te breiden tot 10.000 zonnepanelen voor eigen gebruik	Gereed
Duurzamer omgaan met afkeuronderdelen	Doorlopend
Van afvalstromen naar waardestromen; o.a. spaanplaat retour naar leverancier	Doorlopend
Biodiversiteit vergroten op DKG terrein in BoZ, concept opgezet, besluit in 2019	Gereed
Huisvesting 2.0: nieuwe ideeën voor kantoorpand	Besluit Q1 2020
Luchtsluisen aanpassen bij DC en Laadplaats t.b.v. klimaatbeheersing	Q4 2019
Onderzoek doen naar uitbreiding circulaire keukens; wens naast kasten ook bladen en apparatuur	In onderzoek
Ondertekening TruStone convenant	Gereed
Opschakelen in ketensamenwerking (zowel met opdrachtgevers, leveranciers, diensten als met derden)	In uitvoering

De volgende maatregelen zijn reeds uitgevoerd in de afgelopen jaren:

- 2014** : Zonnepanelen op het dak van de fabriek gelegd (350.000 kWh)
- 2015** : Actief programma beperking lekverliezen persluchtinstallatie
- Isolatie en vervanging buitenwanden
  - Warmtewisselaars in de lakkerij
  - Hergebruik warme afgezogen proceslucht
  - Elektrische heftrucks in het magazijn
  - Gedeeltelijke ledverlichting in en rond de fabriek
  - Bewegingsdetectie verlichting
- 2016** : Behoeft gestuurde stofafzuigingen
- 2017** : Investering in een energiebesparende IE-4 motoren voor onze stofafzuig- en compressorinstallatie
- Geoptimaliseerd compressorpark en -besturing
- 2018** : 2 nieuwe kartonverpakkingsmachines (reductie elektriciteitsverbruik van 85% t.o.v. de vervangen krimptunnels en reductie in verpakkingsmateriaal)
- Uitbreiding laadpalen t.b.v. elektrisch wagenpark: van 1 lader naar 10 laders + 2 snelladers
  - Ondersteuning berijders bij aanvraag (openbare) laadpalen
- 2019** : Business case circulaire keuken (DKG breed uitrollen)
- Productontwikkeling volgens MVO principes
  - Van afvalstroom naar waardestroom: bijvoorbeeld spaanplaat retour naar leverancier, hergebruik scharnieren
  - Besluit isolatie dak De Keukenfabriek en uitbreiding # zonnepanelen tot 8.000 stuks

6. Stuurcyclus

Het CO₂ beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- + De gegevens voor de CO₂ footprint verzameld worden;
- + Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- + Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- + Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- + De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstellingen.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PCDA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

7. TVB Matrix

Taken Verantwoordelijkheden Bevoegdheden	taak-verantwoordelijkheid- bevoegdheid	Frequentie	Projectleider CO ₂ -reductie	Externe adviseurs	Directie / COO
Inzicht					
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x		
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x		
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks			x
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks	x		
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks	x		x
Reductie					
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks	x		
Bepalen CO ₂ -reductie maatregelen	t	halfjaarlijks	x		
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks	x		
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks			x
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu	x		
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	x	x	x
Communicatie					
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	x		
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks		x	
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks	x	x	
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks			x
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks			x
Participatie					
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks	x		
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks			x
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	x		x
Overig					
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu	x	x	
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu	x	x	
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks			
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks	x		
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks			x

8. Energie-management actieplan

Dit beknopte hoofdstuk heeft als doel om aan te tonen dat DKG aan alle onderdelen uit NEN50001 voldoet. Er is besloten hiervoor geen apart energiemanagement actieplan op te stellen omdat de eisen in de andere documenten geïntegreerd zijn. Zie onderstaand een opsomming van de eisen. Per eis is een verwijzing naar de betreffende documentatie opgenomen in de tabel onderaan dit hoofdstuk.

Eisen van NEN-EN-ISO 50001:

4.4.3. Uitvoeren van een energie review (directiebeoordeling)

- Het energieverbruik en de gebruikte energiefactoren moeten gebaseerd zijn op metingen of andere data.
- Significant energieverbruik, in het bijzonder significante veranderingen, moeten in beeld worden gebracht.
- Een inschatting maken van het verwachte energieverbruik van de komende periode.
- Het identificeren van alle personen die werken voor de organisatie van wie hun acties kunnen leiden tot significante veranderingen in het energieverbruik.
- Identificatie van mogelijkheden om energie te besparen en het bepalen van de prioriteiten.

4.4.4. Opstellen van referentiekader

- Basisjaar is 2015.

4.4.5. Vaststellen van performance indicatoren voor monitoren (meten KPI's)

- Beschrijven van de handelingen.

4.4.6. Energie doelstellingen, doelen en programma's

- Het aanwijzen van verantwoordelijkheden.
- De middelen en het tijdsplan bepalen voor het behalen van de verschillende doelen.

4.6.1. Monitoring, meten en analyseren

- De organisatie maakt en beschrijft de bewaking en de eisen om de gestelde doelen te behalen. Er moet een energie meetplan worden geschreven en geïmplementeerd.
- De organisatie moet ervoor zorgen dat het energieverbruik en bijbehorende energiefactoren op vooraf bepaalde momenten wordt gemeten en gedocumenteerd.
- De organisatie moet ervoor zorgen dat juistheid en herhaalbaarheid van de meetmethode die is gebruikt past bij de taak.
- De organisatie moet de relatie tussen het energieverbruik en de energiefactoren aangeven. En zal op vooraf bepaalde momenten de werkelijke situatie toetsen met de verwachte situatie.
- De organisatie moet alle significante afwijkingen van het verwachte energieverbruik documenteren, inclusief de mogelijke oorzaken.
- De relatie tussen het energieverbruik en de energie factoren moeten op vooraf bepaald tijdstip worden beoordeeld en waar nodig aangepast.
- De organisatie moet zijn energieverbruik, waar mogelijk, vergelijken met andere, gelijksoortige, organisaties.

4.6.4. Afwijkingen, verbeteringsacties en preventieve maatregelen.

- De organisatie moet afwijkingen identificeren en binnen een vooraf gestelde tijdslijn verbeteringsacties uitvoeren. De organisatie moet alle relevante documentatie bewaren rekening houdend met de wettelijke termijn.

9. Communicatieplan

NEN 50001	Documenten CO ₂ reductiesysteem
4.4.3 a	Emissie-inventaris
4.4.3 b	CO ₂ -reductieplan, H5
4.4.3 c	CO ₂ -reductieplan, H5
4.4.3 d	CO ₂ -reductieplan, H5
4.4.3 e	CO ₂ -reductieplan, bijlage B 'Inventarisatie reductiemogelijkheden'
4.4.4 a	CO ₂ -Management Plan, H3
4.4.5 a	CO ₂ -reductieplan H5
4.4.6 a	CO ₂ -Management Plan, H4
4.4.6 b	CO ₂ -reductieplan H5
4.6.1 a	CO ₂ -Management Plan, H4
4.6.1 b	CO ₂ -Management Plan, H4
4.6.1 c	CO ₂ -Management Plan, H4
4.6.1 d	Interne audit & zelfevaluatie
4.6.1 e	CO ₂ -reductieplan, Directiebeoordeling CO ₂ -reductiesysteem en Interne audit & zelfevaluatie
4.6.1 f	Directiebeoordeling CO ₂ -reductiesysteem
4.6.1 g	CO ₂ -reductieplan
4.6.4 a	Interne audit & zelfevaluatie

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van actieve deelname aan initiatieven.

9.1 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt voornamelijk plaats via de MVO websites.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau
Gemeente Bergen op Zoom	De gemeente ondersteunt bij energiebesparende maatregelen en bijbehorende CO ₂ -reductie. Biedt een gratis abonnement op de Milieubarometer aan.
Woningbouwcoöperaties	Hanteren soms ook CO ₂ -Prestatieladder bij inkoop. Ten opzichte van voorgaande jaren worden zij zelf ook steeds (pro-)actiever, o.a. op het gebied van MVO. Zeer belangrijke stakeholder!
Aannemers en projectontwikkelaars	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau verschilt per bedrijf. Vanuit grote(re) organisaties wordt een MVO beleid als leverancier verwacht (en soms vereist).
Bedrijfsbelangenvereniging Lage Meren-Meilust	Is erg actief met transitie naar duurzaam bedrijventerrein (o.a. oprichting energiecoöperatie). DKG heeft als voorbeeld gediend bij de jaarvergadering op 04-07-2019.
Leveranciers	De up- en downstream leveranciers hebben een wisselend kennisniveau over CO ₂ -reductie. DKG wil deze stakeholders betrekken bij het MVO / CO ₂ beleid.

* een uitgebreide stakeholderanalyse is gemaakt in het ISO handboek.

9.2 Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en de directie van DKG. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via interne nieuwsberichten. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductie maatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

9.3 Projecten met gunningvoordeel

Bij deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

WAT (Boodschap)	WIE (Verantwoordelijke en uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOELGROEP	WANNEER (Planning & frequentie)	WAAROM (Communicatie doelstelling)
CO ₂ footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	DKG Info, 2 x p.jr.	Intern	Halfjaarlijks Maart en September	Bewustwording van de CO ₂ footprint intern vergroten
CO ₂ footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	MVO Website, evenementen, de milieubarometer en Social Media	Extern	Halfjaarlijks Maart en September	Bewustwording van de CO ₂ footprint onder externe partijen vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	DKG Info, 2 x p.jr.	Intern	Halfjaarlijks Maart en September	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	MVO Website en Social Media Persoonlijk relatiebeheer	Extern	Halfjaarlijks Maart en September	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energieverbruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	DKG Info, 2 x p.jr.	Intern	Halfjaarlijks Maart en September	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie
Communicatieberichten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	MVO Website, evenementen en Social Media	Extern	Halfjaarlijks Maart en September	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updates	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks Maart en September	Documenten updates
Publicatieplicht SKAO	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website SKAO	SKAO	Jaarlijks Maart	Publiceren van documentatie behorende bij eis 3D1 en jaarlijks updates maatregelenlijst

10. Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. DKG dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

10.1 Actieve deelname

Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Voortgang initiatief

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor DKG (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan wordt deelgenomen aan een ander initiatief.

10.2 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Omschrijving	
Nederland CO₂ Neutraal Werken aan CO ₂ -reductie kan ook leuk zijn! Dat is de boodschap die de oprichters van het initiatief Nederland CO ₂ Neutraal haar deelnemers meegeven. Het doel achter het initiatief is het actief informeren en betrekken van bedrijven bij de verschillende mogelijkheden om CO ₂ -reductie te bewerkstelligen. Dit wordt niet alleen gerealiseerd door het verstrekken van informatie, maar ook door het organiseren van bijeenkomsten en werkgroepen.	DKG neemt niet actief deel aan dit initiatief maar was wel spreker tijdens de afgelopen bijeenkomst op 14 december 2017. http://nlco2neutraal.nl/
Duurzameleverancier.nl Sectorinitiatief van Movares. Samen met andere marktpartijen uit de sector (van ingenieursbureaus tot aannemers) bouwt Movares aan een platform van partijen die hun leveranciers actief ondersteunen in het opzetten en uitvoeren van duurzame bedrijfsvoering, te beginnen door bij de belangrijkste leveranciers na te vragen wat zij op dit gebied al doen.	https://www.duurzameleverancier.nl/
DGBC De Dutch Green Building Council (DGBC) is een onafhankelijke non-profit organisatie die streeft naar blijvende verduurzaming van de bebouwde omgeving in Nederland.	https://www.dgbc.nl/ Er wordt bekeken of DKG (International) meedoet aan de World Expo in 2020 in Dubai
Lean and Green Lean and Green is een stimuleringsprogramma voor bedrijven en overheid dat wordt uitgevoerd door Connekt. Het stimuleert organisaties om te groeien naar een hoger duurzaamheidsniveau door maatregelen te nemen die niet alleen kosten besparen, maar gelijktijdig milieubelasting reduceren.	Per 01-01-2020 verandert DKG van transporteur. Mede op basis van MVO componenten is voor Top Movers gekozen. Door via hubs te leveren moeten we CO ₂ -reductie kunnen behalen en efficiënter kunnen laden.
Duurzaamgebouwd.nl Een platform voor kennisdeling en innovatie op het gebied van duurzaam bouwen.	http://www.duurzaamgebouwd.nl/
Beter Benutten Een platform van het ministerie van Infrastructuur en Milieu naar aanleiding van het programma Beter Benutten. Rijk, regio en bedrijfsleven nemen in dit programma samen innovatieve maatregelen om de bereikbaarheid in de drukste regio's te verbeteren.	http://www.beterbenutten.nl/

10.3 Lopende initiatieven

1. Energiewerkgroep Bedrijfsbelangenvereniging Lage Meren-Meilust

DKG neemt actief deel aan besprekingen met de lokale ondernemersvereniging. Het doel hiervan is te onderzoeken of en hoe de warmte die DKG 'over' heeft in de directie omgeving ingezet kan gaan worden. DKG probeert daarnaast de overige bedrijven op het bedrijventerrein te stimuleren om CO₂ te reduceren.

<http://www.lmm-boz.nl/transitie-duurzaam-bedrijvenpark/dkg-groep/>

Toine van Rooij en Mark Luijkx zijn hier namens de DKG groep bij aangesloten. Vanuit de provincie Noord-Brabant zijn subsidies beschikbaar gesteld, maar tot een uitvoering van projecten is het nog maar beperkt gekomen. Momenteel wordt een intentieverklaring opgesteld om deel te nemen aan de energie-coöperatie.

DKG Groep is de mogelijkheden aan het onderzoeken om de biodiversiteit te vergroten. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld voor het terrein aan de Drebbelstraat in Bergen op Zoom. Daarnaast wordt onderzocht of de nieuw aangelegde noodspuwers op het dak van de Keukenfabriek (DKF, Bergen op Zoom) ook geschikt zijn voor het bufferen van regenwater, waardoor schoon regenwater niet vermengd raakt met het vuile rioolwater. Het schone regenwater kan dan terug de natuur in.

Omschrijving	Eenheid	Budget
Inzet medewerkers	16 uur (€ 100,- per uur)	€ 1.600,00

Colofon

Auteur: Sjoerd Gombert
Coördinator Kwaliteit en Milieu DKG
Kenmerk: CO₂ Management en Reductieplan
Datum: 24-06-2020
Versie: 1.1
Autoriserende manager: Toine van Rooij, COO DKG Holding BV

Handtekening autoriserende manager: .....

keller

MVO.KELLERKEUKENS.NL